

הסבתא שהתלוננה
במישטרה — ביקשה
רחמים בבית-המישפט.

בלב שותת דם התלוננה במיש-
טרה שושנה מרש (70) על נכדה,
דויד חימנס. הגיעו מים עד נפש,
להסבתא הסבלנית והאוהבת הריי-
מה ידיים כשנוכחה לדעת כי אין
בידה להתגבר על הבעיה בכוחות
עצמה.

הסבתא היא תושבת וילידת
ראשון-לציון. בת לאחת המישפ-
חות הוותיקות בעיר. לפני שנים
רבות עזבה בתה את הארץ וניש-
אה בארצות-הברית לנגן פורטור
ריקאי. דויד חימנס הוא בנם של
השניים. הוא נולד בארצות-הברית
לפני 28 שנים, והיגר לישראל
בהיותו נער, אחרי שנפטרו שני
הוריו.

הוא למד במוסדות-חינוך שונים,
ותמיד היה בקשר עם סבתו, הקי-
רוב היחיד שהיה לו בעולם. אור-
לם הוא לא הסתפק בכספים שנתנה
לו הסבתא מפעם לפעם. אלא בני-
קש ודרש עוד ועוד. כאשר סרבה
זו למלא את מבוקשו, היה נוטל
בכוח הצפים שונים מביתה ומוכר
אותם. הסבתא החליטה את מעול
הדירה, שמה סורגים בחלונות, ורי-
קיוותה כי פתרה את הבעיה. וי-
כעת ניגח לה נכדה.

נשיקה האות פיוס. אולם
מצבו של דויד היה קשה. הוא
נשא אשה ונולד לו ילד, הוצאני
תני גללו והוא פנה שוב ושוב
לסבתא. הוא החל מייים וטוחס
כספים. והאשה הזקנה וערירית פה-
דה מפניו.

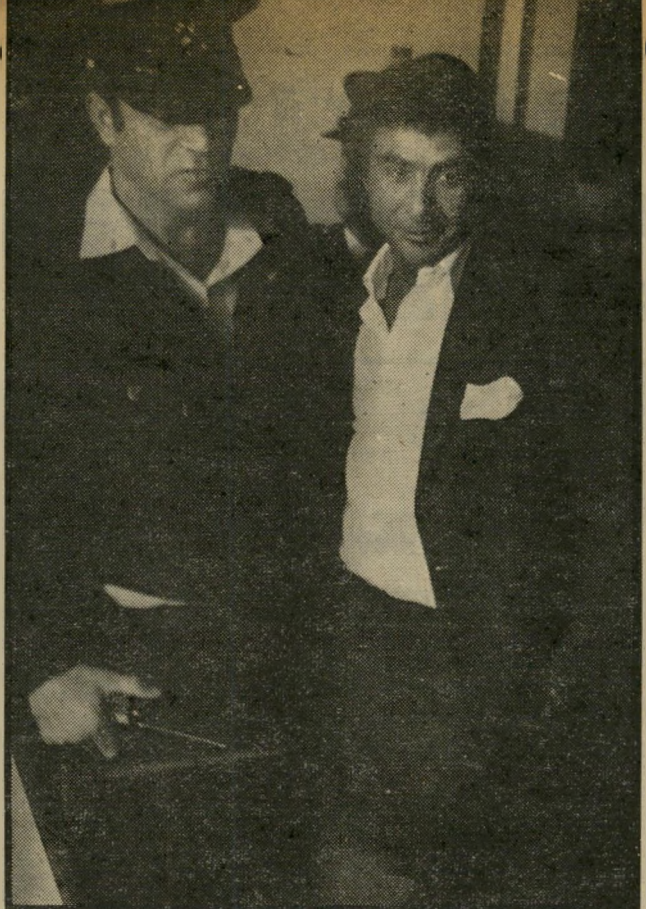
בוקר אחד הופיע חימנס בבית-
המגורים של סבתו, ובידו משור.
כאשר לא נפתחה הדלת לדפיקותיו
ובעיסותיו, החל מנסר סביב המנ-
עול, וכך פרץ את הדלת.

הוא נטל מהבית כמה תמונות
יקרות-ערך ומאורר שעמד בפני-
נה ומכרם. כאשר שבה מרש הבת-
תה וגילתה את הפריצה, החליטה
כי עליה לפנות למישטרה, וכך
עשתה. מאחר שלנכד יש עבר פלי-
לי, נעצר עד תום ההליכים נגדו.
ואילו הסבתא ישבה בביתה
ובכתה.

כאשר הגיע מועד המישפט, הת-
ברר לתובעת האדמונית, יהודית
אמסטרדאם, כי הנאשם מודה כי
אשמות של סחיטה, איומים, פריצה
וגניבה, ועדת ההגנה היחידה שלו
היא — הסבתא. נשיא בית-המיש-
פט המחוזי, בנימין כהן, שישב
לדין, שמע מפיה כי היא אוהבת
את נכדה היחיד, למרות הצרות
שנגרם לה בעבר, כי היא בודדה
בעולם ואין לה איש מלבדו. "הוא
ישב כבר כחצי שנה במעצר, אני
חושבת כי למד לקח. וזה עונש
מספיק עבורו." אמרה הקשישה
בדמעות.

השופט התייחס למיקרה המיוחד,
הטיף מוסר לצעיר החיוור, וביקש
ממנו לגשת לסבתו ולנשקה לאות
פיוס, וגור עליו עונש של תישעה
חודשי מאסר בפועל, כדי שאחרי
ניכיו השליש יוכל להשתחרר מייד.
השופט התבונן בגבר הצעיר ובי-
אשה הקשישה שהתחבקו ובכו,
והזויר את הצעיר כי עיניו של
בית-המישפט ימרו על הסבתא,
ועונש של שנתיים-מאסר יוטל
עליו אם יעז להטריד שוב את
הזקנה.

השניים — הסבתא ונכדה —
עזבו ביחד את אולם בית-
המישפט.

סלומון אבו לפני פסק-הדין

(מימין) ואחריו (משמאל): האם

התביעה למישפט החוזר

היתה נבונה?

ולא הותירו בו אבן בלתי הפוכה.
כך נמצאו במהלך הקירטם מיס-
מך נשכח, שלא הוגש לבית-
המישפט הראשון, ובו כתב המומי-
חה הבאליסטי של המישטרה כי
אקדה הרצח: "נראה נקי, מגורו
בגרינו יבש והציגה זוה בקושי."
האקדה שמתוכו גורו בליל הר-
צה שמונה כדורים קטלניים, הייב
היה להכיל פיה בקנה, ולכן, אם
נראה האקדה נקי למומחה המיש-
טרה, זוהי ראיה חדשה ומסעירה,
המוכיחה כי מישוהו טיפל באק-
דח אחרי מעצרו של אבו, גירסה
זו אומצה על-ידי הסניגורים, ש-
טענו כי הרוצח האמיתי, ששמע על
מעצרו של אבו בליל הרצח מפי
חברים, אנשי העולם התחתון,
החליט להעליל ולהפליל אותו, ו-
לשתול את האקדה בדרך מנוסתו
של אבו. אולם מכיוון שכבר ניקה
את האקדה לא הספיק הרוצח ה-
אמיתי להחזיר את האקדה למצבו
המקורי, וזרק אותו כמות שהוא
בין השיחים ליד הבית שבפינת
רחוב הירקון ונס'ציונה.

בכל מישפט נותרות שאלות
סתומות, וגם במישפטו הראשון
של אבו רבו סימני השאלה שלא
היתה עליהם תשובה. איש לא
הציע מעולם מניע ברור לרצח.
אבו היה באותו זמן עולה חדש ב-
ארץ. הוא בקושי הכיר את מיו-
רתי, ולמעשה לא היתה לו כל
סיבה לרצוח אותו. התובע במיש-
פט הראשון, אורי וגמן, טען כי
היה ריב בין הקורבן לאבו בגלל
בחורה ספרדית בשם אולגה, ש-
אבו הביא איתו לישראל וניסה
להורידה לזנות, היא לא הסכימה
ופנתה לעורא מיורחי, והוא אשר
עזר לה לעזוב את הארץ ולהימ-
טע לכר בעת העירעור על פסק-הדין
הראשון קבע נשיא בית-המישפט
העליון דאז, השופט שימרון אגרי-

יושב בבית-הסוהר. בית-המישפט
המחוזי בתל-אביב הרשיע אותו
בפעם הראשונה ברצח כפול זה
באוקטובר 1970 ובית-המישפט ה-
עליון אישר או את פסק-הדין.
(העולם הזה 2306).

במשך כל השנים שעברו מאז,
לא השלים אבו עם גורלו. הוא
טען כי הוא חף מפשע, וכך הוא
טוען עד היום. עקשנותו ועקביו-
תו נשאו פרי, כאשר לפני כשנה
הורה נשיא בית-המישפט העל-
יון, השופט משה לנדוי, על ערי-
כת מישפט חוזר.

זוג הסניגורים הירושלמיים, זל-
מן ונחמה סגל, נפגשו עם אבו
בכלא והשתכנעו מחפותו. הם החי-
לו בודקים את התיק מהתחלה,
ללא יושב

הוא נראה כמו חתן.

לחשו הצופים כאשר נכי-
נס סלומון אבו לאולם. ואומנם,
הגבר התמיד היה לבוש חליפה
כהה וחולצה לבנה, וממחטה צחר-
רה הציצה מכיסו. עיניו נצצו
בתיקוה ובציפיה. רגעים מעטים
אחרי-כך כבר הסתבר כי הכלה
לא תגיע.

אוירת המתח ניכרה היטב ב-
אולם בית-המישפט. צלמי-עיתון
נות וטלוויזיה מילאו את האוויר
בהבזקי אור עם כל פתיחת דלת.
בשורה הראשונה ישבו שלוש נשות
שופטים מחוזיים, שבאו לשמיע
את פסק-הדין המעניין. היתה שם
אשת נשיא בית-המישפט המחוזי,
תמר כהן, אשתו של השופט דויד
ולך, וגם אשתו של נשיא ההרכב
שישב לדין, יוכבד וינוגרד.

"לא ישנתי כל הלילה מרוב
התרגשות." לא התודתה אחת הצופות
המקורבות לסניגורים זלמן ונח-
מה סגל. גם כאשר נכנסו החל
טים, והשופט אליהו וינוגרד החל
קורא את פסק-הדין, לא פג המי-
תח.

יש אומנם הוראה בחוק המחיי-
בת את השופט להודיע על זיכוי
לפני הקראת פסק-הדין, כדי למי-
נוע מתח מיותר מנאשמים ש-
זוכו, אבל לא כל השופטים זוכי-
רים זאת ולכן עוד היה זיק של
תיקוה כי גם השופט וינוגרד
פשוט שכח. אולם ככל שנמשכה
קריאת פסק-הדין, התברר יותר
ויותר כי אין זיכוי.

פניו של אבו לא השתנו. ריג-
שות האכזבה והתיסכול הנוראים,
שמילאו בודדאי את ליבו, לא ניכ-
רו על פניו. רק ברק התיקוה נע-
לם מעיניו, אף הוא נותר משך כל
הקראת פסק-הדין הארוך שליו ו-
אלגנטי. קשה היה להכיר בפניו
כי ברגע זה איבד את התיקוה ה-
אחרונה. גם עם סיום הקראת
פסק-הדין, כאשר הכריז השופט
וינוגרד כי גזר-הדין נשאר מאסר-
עולם. קם אבו על רגליו, הודה ל-
שופטים במנוד ראש קל ויצא מ-
האולם זקוף.

ללא ציון

מניע

מ אז חודש אפריל 1970 רר-
דף רצח עורא מזרחי ונהגו
אהרון מליח את סלומון אבו. הוא
נעצר באותו לילה על-ידי חבורת
חיילים שרדפו אחריו, ומאז הוא

פרקליט ליבאי
טובת הקלוח

סיפור נוסף שהוצע לבית-המיש-
פט דאז, היתה מילחמת הכנופיות
ששררה באותו זמן בתל-אביב.
לפי גירסה זו היה אבו רוצח
שכיר, שנשכר על-ידי "הכנופיה
הצרפתית" לחסל את יריבם הראשי
— מיורחי. אולם שתי הגרסות
לא הוכחו בבית-המישפט ואבו
הורשע ללא ציון המניע.

תעלומה זו לא נפתרה גם היום.
גם בפסק-הדין החדש אמרו ה-
שופטים במפורש כי לא התברר
להם המניע, וגם העדים החדשים
לא חשפו אותו. גם התעלומה ה-
עיקרית, תעלומת האקדה, לא פוע-
נחה גם הפעם.

אמון בעדי

ראייה

מה עדי ראייה עקבו אחרי
הרוצח מרגע הירי ועד לתר-
פיסתו על-ידי החיילים בסוף ה-
מירוץ. איש מהם לא הבחין אם
השליך מידיו אקדה, והיכן עשה
זאת. איש לא ראה אצלו כפפות,
והן לא נמצאו במסלול בריחתו.
ובכל זאת, כאשר נמצא האקדה,
תשע שעות אחרי מעצרו של אבו,
לא היו עליו כל טביעות אצבע.
והוא נראה למומחה נקי מפית.

לא היתה מחלוקת כי האקדה ש-
נמצא בין השיחים היא האקדה
שירה את הקליעים שרצחו את
השניים. כיצד אם כן גימחו טכני-
עות האצבע של אבו מכלי-הרצח?
כבר בעת העירעור על פסק-הדין
הראשון קבע נשיא בית-המישפט
העליון דאז, השופט שימרון אגרי-

חנינה עדיפה על

לענייני חנינה מעדיף ליבאי לפ-
נות לנשיא-המדינה בבקשת חני-
נה כאשר יש ראיות חדשות, ולא
לבקש מישפט חוזר.

פסק הדין, שהרשיע שנית
את סלומון אבו במישפטו ה-
חוזר, אישר תיאוריה של הפרוי-
פסור דויד ליבאי. כאחד המומחים

"סניגור החושב על טובת הל-
קוח, צריך לדאוג שהוא ישוחרר
קודם כל מבית-הסוהר בדרך הק-
לה יותר", אומר הפרופסור, וכיוון
שההליך של מישפט חוזר הוא
מאד מיוחד וקשה, ותוצאתו אי-
נה בטוחה כלל, מוטב תמיד לפ-
נות בבקשת חנינה. חנינה מנשיא-
המדינה אינה סוגרת את הדרך
לפני מישפט חוזר. אם ירצה ה-
נאשם להוכיח את חפותו אחרי
שיחרורו בחנינה, ייקל לו לעשות
זאת, שכן יהיה חופשי להסתובב
ולמצוא עדים וראיות."

כמעט כל נאשם שהורשע ברצח
במדינת-ישראל ונידון למאסר-
עולם זכה לחנינה. לעיתים גם ל-
חנינה נוספת, ואחרי-כך להורדת
שליש בוועדה לעיון בעונש. סלר-
מון אבו היה היחיד שלא זכה
עד היום בשום חנינה. וזאת כיוון
שבמהלך מאסרו גיסה פעם אחת
לברוח מהכלא, וחטף לשם כך
בני-ערובה. בפעם אחרת ברח מ-
כלא רמלה בכריחה הגדולה,
כאשר נתגלו הראיות החדשות,
כבר היתה בקשת חנינה עבורו
אצל הנשיא. יתכן שאם היו מצר-